

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра _____ соціології і публічного управління _____
(назва)

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Риторика

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

галузь знань _____ 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр і назва)

спеціальність _____ 054 Соціологія _____
(шифр і назва)

освітня програма _____ Соціологія управління _____
(назви освітніх програм спеціальностей)

вид дисципліни _____ професійна підготовка; вибіркова _____
(загальна підготовка / професійна підготовка; обов'язкова/вибіркова)

форма навчання _____ денна _____
(денна / заочна)

Харків – 2023 рік

Змістовий модуль № 1 Теоретичні основи риторики.

Тема 1. 1. Риторика як наука й навчальна дисципліна

1. Риторика як наука. Основні поняття риторики.
2. Розділи класичної риторики.
3. Риторичні закони.
4. Зв'язок риторики з іншими науками

Література: 1-6, 7,8.

Тема 2. Історичні витоки та розвиток риторики: традиції та сучасність

1. Витоки давньоукраїнського красномовства.
2. Українське красномовство в XIII – XVII ст.
3. Київська школа риторики.
4. Розвиток сучасної української риторики

Література: 1-6, 12, 13, 17.

Тема 3. Майстерність публічного виступу

1. Види публічних виступів.
2. Методи та етапи підготовки публічного виступу.
3. Структура ораторського твору.

Література: 1-6, 7, 12, 16, 18.

Тема 4. Логіко-емоційні засади промови

1. Синтаксичний рівень тексту.
2. Стилiстичний рівень тексту.
3. Харизма оратора – лiдера суспiльства.
4. Рекламна риторика й екологiя Слова.
5. Мистецтво полемiчного спiлкування.
6. Магiя живого слова.

Література: 1-6, 10, 11, 13, 15-18.

Змістовий модуль № 2 Техніка мовлення оратора.

Тема 5. Елементи художності та літературні прийоми в мові оратора

1. Дихання. Види дихання.
2. Голос. Властивості голосу.
3. Дикція, орфоепія. Причини порушення орфоепічних норм у мовленні.

Література: 1-6, 9, 12, 14.

Тема 6. Техніка мовлення оратора. Складники техніки мовлення

1. Інтонація як мовне явище, її сутність і значення.
2. Фразовий наголос. Види фразових наголосів.
3. Підготуйте публічні виступи на такі теми: •Мої роздуми про милосердя.
•Що нам заважає вчитися? •Які ми – сучасні студенти? •Чи потрібна риторика сучасному студенту

Література: 1-6, 13, 15-18.

Тема 7. Оратор і аудиторія

1. Зовнішня культура оратора.
2. Невербальні засоби впливу оратора на аудиторію.
3. Місце проведення промови.

Література: 1-6, 5-8, 10-11, 13, 15.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова література

1	Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247с. http://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/6085/1/%D0%9C%D0%B0%D0%BA%D0%B5%D1%82%20%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf
2	Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. — 2-ге вид., стер. — К.: Вища шк., 2018. —311 с. http://org2.knuba.edu.ua/pluginfile.php/38856/mod_resource/content/1/%D0%A0%D0%B8%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%9C%D0%B0%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%BE.pdf
3	Середа Н. В. Основи ораторської майстерності: навчальний посібник / Середа Н. В., Квасник О. В. – Харків : НТУ «ХПІ», 2019. – 304 с. http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPI-Press/47845/1/Book_2020_Sereda_Oratorska_maisternist.PDF
4	Сагач Г. Риторика Підручник. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Київ: Ін Юре, 2000. — 567 с. https://www.twirpx.com/file/1668670/
5	James A. Herrick The History and Theory of Rhetoric An Introduction https://www.routledge.com/The-History-and-Theory-of-Rhetoric-An-Introduction/Herrick/p/book/9780367427344

Допоміжна література

6	Абрамович С. Д. Риторика загальна та судова: навч. посіб. / С. Д. Абрамович, В. В. Молдован, М. Ю. Чікарькова. – К.: Юрінком Інтер, 2002. – 426 с.
7	Вандишев В.М. Риторика. Екскурс в історію вчень і понять / В.М. Вандишев. – К.: Кондор, 2003.
8	Великий тлумачний словник сучасної української мови / [укл. і гол. ред. В. Т. Бусел]. – Київ – Ірпінь: ВТФ «Перун», 2002. – 1440 с.
9	Дзюбенко О.Г. Культура дискуссий / О. Г. Дзюбенко, Т. В. Присяжный. – К.: Политиздат Украины, 1990. – 160 с.
10	Мацько Л. І. Риторика: навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / Л. І. Мацько, О. М. Мацько. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с.
11	Сагач Г. М. Риторика: навч. посіб. для студ. серед. і вищ. навч. закладів/ Г. М. Сагач. – 2-ге вид., перероб. і доп.– К.: Вид. Дім «ІнЮре», 2000. – 568 с.
12	Громовий В. В. Мистецтво живого слова: посібн. із сучасної риторики [для старшокл. та студ.] / В. В. Громовий. – Кіровоград: Укр. гімназія, 1999. – 222 с.
13	Гурвич С. С. Основы риторики: учеб. пособие / С. С. Гурвич, В. Ф. Погорелко, М. А. Герман. – К.: Вища шк., 1988. – 248 с.
14	Єлісовенко Ю.П. Ораторське мистецтво: постановка голосу й мовлення: навч. посіб. ; [за ред. В. В. Різуна] / Ю. П. Єлісовенко. – К.: Атака, 2008. – 204 с.
15	Капська А.Й. Виразне читання. Практичні і лабораторні заняття: навч. посіб. / А.Й. Капська. – К.: Вища шк., 1990. – 175 с.
16	Колотілова Н. А. Риторика: навч. посіб. / Н. А. Колотілова. – К.: Центр учбової літ., 2007. – 232 с.
17	Культура фахового мовлення: навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. – Чернівці : Книги – ХХІ, 2005. – 572 с.
18	Абрамович С. Д. Риторика: навч. посіб. / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова. – Львів: Світ, 2001. – 240 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. www.sau.kiev.ua – офіційний сайт соціологічної асоціації України (устав САУ, кодекс професійної етики соціолога, указ президента про розвиток соціологічної науки).
2. www.useps.org– офіційний сайт українського центру економічних та політичних досліджень ім. Разумкова (представлені результати досліджень, діаграми, кількісні показники, наводяться дані порівняльних досліджень).
3. www.socis.kiev.ua – сайт центру соціальних та маркетингових досліджень (Київ), викладено багатий емпіричний матеріал (результати соціологічних досліджень, публікації центру, статистичні дані).
4. www.sociology.kharkov.ua– Sociology Hall, сайт соціологічного факультету ХНУ ім. В. Н. Каразіна.

5. www.uceps.com.ua/ukr/all/sociology(Архів соціологічних даних Українського центру економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова, м.Київ).
6. www.ukrstat.gov.ua (Статистичні матеріали Держкомстату України)
7. www.sociology.kharkov.ua (Домашня сторінка харківських соціологів)
8. www.i-soc.com.ua (Домашня сторінка Інституту соціології НАН України)